

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 32.408/4

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par le Ministre des Entreprises et Participations publiques, le 17 mai 2001, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "portant le règlement du Keno, loterie publique organisée par la Loterie nationale" (n° de rôle 31.700/4), demande complétée le 19 octobre 2001, après application de l'article 84bis des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat (n° de rôle 32.408/4), a donné le 12 novembre 2001 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES 32.408/4

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 17 mei 2001 door de Minister van Overheidsbedrijven en Participaties, verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "houdende het reglement van de Keno, openbare loterij georganiseerd door de Nationale Loterij" (rolnummer 31.700/4), waarbij de adviesaanvraag, na toepassing van artikel 84bis van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, is aangevuld op 19 oktober 2001 (rolnummer 32.408/4), heeft op 12 november 2001 het volgende advies gegeven :

EXAMEN DU PROJET

Préambule

1. Il y a lieu d'insérer dans le préambule deux alinéas pour viser l'avis de l'inspecteur des finances donné le 19 juillet 2001 et l'accord du Ministre du Budget donné le 12 octobre 2001.

2. L'alinéa relatif à l'avis du Conseil d'Etat doit être complété par le numéro d'identification de l'avis et sa date.

Dispositif

Article 8

De l'accord du fonctionnaire délégué, à l'alinéa 5, il y a lieu d'écrire "et" au lieu de "et/ou".

Article 11

De l'accord du fonctionnaire délégué, à l'alinéa 2, il y a lieu d'écrire "les bulletins visés à l'article 5, § 1er, alinéa 3" au lieu de "le bulletin".

Article 12

A l'alinéa 4, il est prévu que "L'annulation d'un ticket de jeu n'est autorisée que par la Loterie nationale selon les modalités qu'elle définit". Interrogé à propos de la nature des modalités susceptibles d'être définies par la Loterie nationale, le fonctionnaire délégué a répondu qu'il s'agit de modalités pratiques. Conformément aux règles applicables en matière de délégation, ces modalités doivent être définies par le ministre ayant la Loterie nationale dans ses attributions.

.../...

Article 13

A l'alinéa 1er, il convient d'écrire "huissier" sans majuscule. Cette remarque vaut pour l'ensemble du projet.

Article 14

Le terme "organe" utilisé aux alinéas 3 et 4 est impropre. De l'accord du fonctionnaire délégué, il y a lieu d'écrire :

- à l'alinéa 3, "personnes chargées de la surveillance" au lieu de "organes de surveillance précités" et "d'une seule personne" au lieu de "d'un seul organe";
- à l'alinéa 4, "les personnes chargées de la surveillance" au lieu de "le (les) organe(s) de surveillance".

Article 15

Dans le paragraphe 1er, 3°, de la version française, il y a lieu d'écrire "qui lui est appliqué" au lieu de "lui appliqué".

Article 17

Selon les renseignements fournis par le fonctionnaire délégué, les modes de paiement possibles sont le paiement en espèces, le paiement par chèque nominatif et le paiement par virement. Il convient de le préciser dans l'arrêté en projet, en laissant le cas échéant à la Loterie nationale le soin de choisir le mode de paiement le plus adéquat, en fonction du montant à payer.

A l'alinéa 2, il n'est pas habituel de mentionner une adresse dans un arrêté royal. La mention de l'encaissement au siège suffit et permet ainsi d'éviter toute modification de l'arrêté, en cas de déplacement du siège.

.../...

Article 18

L'alinéa 4 dispose que "Toute réclamation doit être accompagnée du ticket de jeu au dos duquel le participant inscrit ses nom, prénom et adresse". L'auteur du projet est invité à examiner s'il ne serait pas souhaitable d'assurer au réclamant, en certains cas, une protection en cas de perte du ticket de jeu à l'occasion de la réclamation. A cet égard, l'auteur du projet pourrait, par exemple, s'inspirer de la "reconnaissance de dépôt en faveur du porteur" prévue à l'article 22, alinéa 1er, 1° de l'arrêté en projet.

Article 19

A l'alinéa 2, le pouvoir confié au ministre excède les mesures de détail en tant qu'il a pour objet le nombre, le montant ou la nature des lots complémentaires. C'est au Roi lui-même qu'il appartient de déterminer ces éléments. Pour le surplus, l'habilitation doit être donnée au ministre ayant la Loterie nationale dans ses attributions.

Article 22

_____ L'article 22, alinéa 2, du projet, ne peut déroger à l'article 2279 du Code civil ainsi qu'aux articles 1464 et 1465 du Code judiciaire.

Seul le législateur pourrait déroger au droit de suite consacré par ces dispositions.

Articles 25 à 29

Conformément aux règles de légistique, les dispositions transitoires doivent être placées après les dispositions abrogatoires. Il convient donc de placer l'article 27 de l'arrêté en projet avant les articles 25 et 26.

Par ailleurs, l'article 25 devenant l'article 26 doit être rédigé comme suit :

"Art. 26. La prise de participation au Keno effectuée entre le 1er et le 31 décembre 2001 pour plusieurs tirages successifs s'échelonnant sur 2001 et 2002 est régie :

- 1° par l'arrêté royal visé à l'article 25, en ce qui concerne les tirages ayant lieu en 2001;
- 2° par le présent arrêté, en ce qui concerne les tirages ayant lieu en 2002, à l'exception du paiement de la mise qui reste régi par l'arrêté visé au 1°."

L'article 26 devient l'article 27.

A l'article 28, il faut remplacer les mots "article 25" par les mots "article 26".

A l'article 29, il convient de remplacer les mots "Notre Ministre des Entreprises et Participations publiques"" par les mots "Le Ministre qui a la Loterie nationale dans ses attributions".

L'observation vaut également pour l'article 19, alinéa 2, du projet.

OBSERVATION FINALE

Le texte n'est pas suffisamment long pour mériter d'être divisé en chapitres. Au demeurant la division est arbitraire. Ainsi, les articles 5 à 11 sont indissociables et ne sont pas susceptibles d'être distingués selon qu'ils concernent "les bulletins" et "les modalités de participation".

.../...

Observations d'ordre linguistique

Le texte néerlandais de certaines dispositions du projet est susceptible d'amélioration du point de vue de la correction de la langue. A titre d'exemple, les propositions de texte suivantes sont faites :

Article 4

Il faudrait écrire "computersysteem" au lieu de "informaticasysteem". Cette observation vaut pour l'ensemble du projet.

Article 10

Il faudrait écrire "gevouwen" au lieu de "geplooid".

Article 11

A l'article 2 il faudrait écrire "kiest hij een deelnemingswijze op basis van ..." au lieu de "kiest hij een deelnemingswijze onder ..."

Article 12

Il faudrait écrire "in contanten" au lieu de "in speciën", de même que "de met de terminal verbonden printer wordt verstrekt" au lieu de "de met de terminal verbonden drukker wordt afgeleverd".

Article 22

A l'alinéa 1er, 1°, le mot "drager" est mal utilisé au lieu de "houder, toonder".

ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

Aanhef

1. In de aanhef dienen twee leden te worden ingevoegd, één dat verwijst naar het advies van de inspecteur van financiën, gegeven op 19 juli 2001, en één dat verwijst naar de akkoordbevinding van de Minister van Begroting van 12 oktober 2001.

2. Het lid betreffende het advies van de Raad van State moet worden aangevuld met het nummer en de datum van dat advies..

Dispositief

Artikel 8

De gemachtigde ambtenaar is het ermee eens dat in het vijfde lid "en" dient te worden geschreven in plaats van "en/of".

Artikel 11

_____ De gemachtigde ambtenaar is het ermee eens dat in het tweede lid "de in artikel 5, § 1, derde lid, genoemde formulieren" moet worden geschreven, in plaats van "het formulier".

Artikel 12

_____ In het vierde lid staat : "Alleen de nationale Loterij kan toestemming verlenen tot annulering van een deelnemingsticket, volgens de door haar bepaalde regels" Op de vraag naar de aard van de regels die de Nationale Loterij kan vaststellen, heeft de gemachtigde ambtenaar geantwoord dat het gaat om praktische regels. Overeenkomstig de regels die van toepassing zijn op delegatie, moeten die regels worden vastgesteld door de minister die bevoegd is voor de Nationale Loterij.

Artikel 13

In het eerste lid dient "gerechtsdeurwaarder" zonder hoofdletter te worden geschreven. Deze opmerking geldt voor geheel het ontwerp.

Artikel 14

_____ Het woord "orgaan", dat in het derde en vierde lid wordt gebruikt, is niet geschikt. De gemachtigde ambtenaar is het ermee eens dat het volgende moet worden geschreven :

- in het derde lid, "personen belast met het toezicht" in plaats van "voornoemde toezichtsorganen", alsook "slechts één persoon" in stede van "slechts één orgaan";
- in het vierde lid, "de personen belast met het toezicht" in plaats van "het (de) toezichtsorgaan (-organen)".

Artikel 15

In paragraaf 1, 3°, van de Franse versie schrijve men : "qui lui est appliqué" in plaats van "lui appliqué".

Artikel 17

Volgens de inlichtingen die de gemachtigde ambtenaar heeft verstrekt, kan worden uitbetaald in contanten, met een cheque op naam en via overschrijving. Dat moet in het ontworpen besluit worden verduidelijkt, waarbij het eventueel aan de Nationale Loterij kan worden overgelaten om, naargelang van het uit te betalen bedrag, de meest geschikte wijze van uitbetaling te kiezen.

Wat het tweede lid betreft, is het niet gebruikelijk een adres te vermelden in een koninklijk besluit. Het is voldoende te vermelden dat de loten op de zetel van de Nationale Loterij uitbetaald kunnen worden. Zo wordt voorkomen dat het besluit moet worden gewijzigd als de zetel van de Nationale Loterij zou verhuizen.

Artikel 18

In het vierde lid staat : "Bij elke klacht moet het deelnemingsticket gevoegd zijn. Op de keerzijde van het ticket moet de deelnemer zijn naam, voornaam en adres vermelden". De steller van het ontwerp wordt verzocht na te gaan of het niet raadzaam zou zijn ervoor te zorgen dat de indiener van een klacht in sommige gevallen beschermd is als het bij de klacht gevoegde deelnemingsticket zoek raakt. In dat verband zou de steller van het ontwerp bijvoorbeeld kunnen aanhaken bij "ontvangt de drager van het deelnemingsticket een bewijs van bewaargeving", gelijk staat in artikel 22, eerste lid, 1°, van het ontworpen besluit.

Artikel 19

In het tweede lid gaat de aan de minister opgedragen bevoegdheid de detailmaatregelen te buiten, in zoverre zij betrekking heeft op het aantal, het bedrag of de aard van de bijkomende loten. Het staat aan de Koning zelf die gegevens te bepalen. Voor het overige moet de machtiging verleend worden aan de minister die bevoegd is voor de Nationale Loterij.

Artikel 22

Artikel 22, tweede lid, van het ontwerp, mag niet afwijken van artikel 2279 van het Burgerlijk Wetboek of van de artikelen 1464 en 1465 van het Gerechtelijk Wetboek.

Alleen de wetgever kan afwijken van het recht van zaaksgevolg dat door die bepalingen wordt vastgelegd.

Artikelen 25 tot 29

Overeenkomstig de regels van de wetgevingstechniek komen overgangsbepalingen na opheffingsbepalingen. Artikel 27 van het ontworpen besluit moet dus vóór de artikelen 25 en 26 komen te staan.

Artikel 25, dat artikel 26 wordt, moet bovendien worden gesteld als volgt :

"Art.26 . Op deelnemingsverwerving voor de Keno tussen 1 en 31 december 2001 voor verscheidene opeenvolgende trekkingen gespreid over 2001 en 2002 zijn van toepassing :

- 1° het koninklijk besluit vermeld in artikel 25, wat de trekkingen betreft die in 2001 plaatshebben;
- 2° dit besluit, wat de trekkingen betreft die plaatshebben in 2002, met uitzondering van de betaling van de inzet, waarop het in onderdeel 1° vermelde besluit van toepassing blijft."

Artikel 26 wordt artikel 27.

In artikel 28 behoren de woorden "artikel 25" vervangen te worden door de woorden "artikel 26".

In artikel 29 dienen de woorden "Onze Minister van Overheidsbedrijven en Participaties" te worden vervangen door de woorden "de Minister bevoegd voor de Nationale Loterij".

De opmerking geldt eveneens voor artikel 19, tweede lid, van het ontwerp.

SLOTOPMERKING

De tekst is niet lang genoeg om in hoofdstukken te worden ingedeeld. De indeling is overigens arbitrair. Zo kunnen de artikelen 5 tot 11 niet van elkaar worden gescheiden en kan geen onderscheid worden gemaakt naargelang ze betrekking hebben op "de formulieren" of op "de regels voor deelneming".

Opmerkingen van taalkundige aard

_____ De Nederlandse tekst van sommige bepalingen van het ontwerp is voor verbetering vatbaar uit een oogpunt van correct taalgebruik. Bij wijze van voorbeeld worden de volgende tekstvoorstellen gedaan :

Artikel 4

_____ Men schrijve "computersysteem" in plaats van "informaticasysteem". Deze opmerking geldt voor heel het ontwerp.

Artikel 10

_____ Men schrijve "gevouwen" in plaats van "geplooid".

Artikel 11

_____ In het tweede lid schrijve men "kiest hij een deelnemingswijze op basis van ..." in plaats van "kiest hij een deelnemingswijze onder ..."

Artikel 12

_____Men schrijve "in contanten" in plaats van "in speciën" alsook "door de met de terminal verbonden printer wordt verstrekt" in plaats van "de met de terminal verbonden drukker wordt afgeleverd".

Artikel 22

_____In het eerste lid, 1°, is het woord "drager" verkeerd gebruikt in de betekenis van "houder, toonder".

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Madame
Mevrouw

M.-L. WILLOT-THOMAS,

président de chambre,
kamervoorzitter,

Messieurs
de Heren

P. LIÉNARDY,
P. VANDERNOOT,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

J. van COMPERNOLLE,

assesseur de la section de législation,
assessor van de afdeling wetgeving,

Madame
Mevrouw

D. LANGBEEN,

greffier en chef,
hoofdgriffier.

Le rapport a été rédigé par M. J. REGNIER, premier auditeur chef de section. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. P. BROUWERS, référendaire.

Het verslag werd opgesteld door de H. J. REGNIER, eerste auditeur afdelingshoofd. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. P. BROUWERS, referendaris.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. LIÉNARDY.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. LIÉNARDY.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRÉSIDENT - DE VOORZITTER,

D. LANGBEEN

M.-L. WILLOT-THOMAS